

Familj

Arkiverat: Störtljället

Roten G i Trädgården, 1920-tal. Längst upp till vänster ligger Roten G13.

Bilder: Mölndals stadsmuseum

God grannsämja och udda vinklar – så var livet i Störtljällets sluttning

Fem personer delade på en etta hos familjen Olsson i början av 1900-talet. Lyxigt, tyckte grannarna som bodde så trångt att minstingen fick sova i byrålådan.

I sluttningen av Störtljället låg i början av 1900-talet många arbetarbostäder. Då byggde man ofta bostadshus i sluttningar och därför blev dessa byggnader lite udda. Ett av dessa hus låg på Roten G13, ovanför nuvarande Störtljällsgatan. Ingången till bostaden låg på baksidan. Mellan huset och berget fanns en djup gång, en ”smutt” med en uppmurad stenmur mot berget. I smutten fanns ingången till lägenheten på första våningen. Stenmuren blev då ett brofäste med en bro som ledde rakt in i bostaden på andra våningen.

I denna lägenhet bodde Otto och Emmy Olsson med barnen Ragnar, Eric och Åke. Familjen delade på ett rum och kök. Ragnar och Eric sov i kökssoffan och minstingen Åke fick sova i en liten spjal-

säng bredvid föräldrarnas dubbelsäng i rummet.

Grannarna tyckte det var lite lyxigt. Det fanns familjer på cirka tio personer som delade på en lika stor lägenhet och där minstingen fick sova i byrålådan.

Liksom många andra i Roten, arbetade Otto skift på Papyrus. Dagen efter ett nattskift var det inte ovanligt att alla Rotens barn skickades ut för att leka på gården. Detta för det skulle vara lugnt och stilla i husen så att nattskiftet kunde sova ut.

Emmy hade alltid maten färdig åt Otto innan han gick till arbetet. Hon var också bra på att sy och tog vara på det mesta hemmet. Det var svårt att förvara matvaror hemma, speciellt mejeriprodukter på

sommaren. Emmy gjorde då som många grannar. Hon gjorde ett hål i stenmuren i den lilla smutten och som lucka återanvändes en ugnslucka. På så sätt fick mjölk och smör stå torrt och svaltt. Det fungerade bra som skafferi.

Vad vill du läsa om?

• Arkiverat är ett samarbete mellan Mölndals-Posten och Mölndals hembygdsförening, Föreningsarkivet, Källeredes Hembygdsförening, Lindome hembygdsförening, samt Mölndals stadsmuseum. Vad vill du läsa om?

• Mejla redaktion@molndalsposten.se!

Vatten och avlopp saknades i husen. Det var ofta barnens uppgift att hämta vattnet. Det fanns en pump i Trädgårdsskolans källare (låg tidigare på Kvarnbyskolans skolgård), där man pumpade upp vatten.

Man tvättade sig alltid i kallt vatten, sommar som vinter. Familjen tvättade sig i ett stort fat inne i köket. Det var mycket viktigt för familjen Olsson att vara ren och fin, speciellt på söndagar. När det var fint väder ställdes fatet ut på en bänk i smutten, så att man kunde tvätta sig ute.

Smutten blev nästan som ett ”extrarum” som användes till mycket. När Otto lagade grannarnas skor gjorde han det ute i smutten. Han var en duktig skomakare och hade alla tillbehör som behövdes, såsom spikar, nubbar, syl och tråd med mera.

Otto arbetade även för borganbrandkåren. När larmet

Brandkåren mitt emot Gamla Torget. I bakgrunden ligger Spruthuset och Forsebron.

började tjuta hemma, var han tvungen hoppa i sina stövlar för att springa till brandkåren på Gamla Torget. Något som alla barnen i Roten tyckte var spännande, de sprang efter för att titta.

När det ställdes till med fest i Roten gick grannarna runt i husen för att låna ihop stolar, till och med rum. Ibland fick man alltså sitta på

egen stol vid sitt eget köksbord, men ändå vara bortbjuden på fest. Ja, grannsämjan var god i början av 1900-talet.

Kvarteret är i dag borta men i Mölndals stadsmuseums Forscafé finns lägenheten i rum och kök uppbyggd. Välkommen in!

Linda Frendberg
Mölndals stadsmuseum